

NOVEMBER 1941.

GEBOREN 18 AUGUSTUS 1921. ALS 14-JARIGE WERD U AL LID VAN DE VliegCLUB VAN KIROV.

ALS STUDENTE GEOLOGIE NAM U DEEL AAN EEN EXPEDITIE NAAR DE NOORDPOOL...

AFGESTUDEERD AAN DE PILOTENOPLEIDING IN CHERSON. VERVOLGENS HEBT U ALS INSTRUCTRICE IN KALININ 45 REKRUTEN LEREN VliegEN.

EEN BRILJANT CV, KAMERAAD SERGEANT LITVYAK...

EN ZO JONG NOG.

U WERD TEN ZEEERSTE AANBEVOLEN DOOR DE KOMINTERNOVSKY IN MOSKOU, MAAR U MOET WETEN DAT WE NIET ZOMAAR AAN ELKE PILOOT EEN GEVECHTSVLIEGTUIG KUNNEN GEVEN.

WANT WE LIJDEN OP DIT MOMENT VEEL VERLIEZEN.

HMMM...

ER IS GEEN ENKEL NEGATIEF RAPPORT OVER U VAN DE GEHEIME DIENST...

OKÉ, U GAAT NAAR HET NIEUWE 586^E REGIMENT JAGERS IN DE STAD ENGELS, SAMEN MET ANDERE KAMERADEN.

DANK U, KAMERAAD MAJOR.

BEDANK ME MAAR NIET, KAMERAAD SERGEANT.

DE NAZI'S RIJKEN GESTAAG OP EN KOSTEN ONS DUIZENDEN LEVENS, NIET ALLEEN BIJ ONZE VERDEDIGING, MAAR OOK TIJDENS DE TERUGTREKKING VAN DE TROEPEN.

ONZE PILOTEN OFFEREN ZICH VOORTDUREND OP EN VliegEN CONTINU MISSIES...

HONDERDEN KOMEN OM.

IK HAAT HET OM PILOTEN AAN TE NEMEN EN ZE KORT DAARNA OP DE LIJST SLACHTOFFERS TERUG TE ZIEN.

VliegBASIS ENGELS, SARATOV. 1 DECEMBER 1941.

WROOOOOOOOOOMRRR!

ZO WERDEN WE VERDEELD: DE EEN AAN DE ENE KANT, DE ANDER AAN DE ANDERE KANT, ALS DIEREN IN EEN SLACHTHUIS. DAAR LEEK DAT SOMBERE GEBOUW VAN RODE BAKSTENEN EN SINISTERE RAMEN OOK WEL WAT OP, MET DAT UITZICHT OVER HET TRIESTE, WITTE LANDSCHAP VAN SARATOV.

DE MECANICIENNES BEGONNEN ZICH METEEN VERTROUWD TE MAKEN MET DE TRAININGSVLIESTUIGEN, DE YAKOVLEV YAK-7, WANT WE HADDEN NOG GEEN GEVECHTSVLIESTUIGEN. ER WAS GROTE HAAST BIJ OM HET REGIMENT SNEL OPERATIONEEL TE KRIJGEN.

DE PILOTES WACHTTEN OP DE KOMST VAN DE COMMANDANT VAN HET REGIMENT, DIE ONS ZOU DRILLEN OM TE ZIEN WIE HET ZOU VOLHOUDEN, OOK AL HADDEN WE WEINIG KANS OM TE VERTREKKEN. DESERTIE KOSTTE DE POLITIEKE OFFICIEREN VAN DE GEHEIME DIENST VEEL GELD.

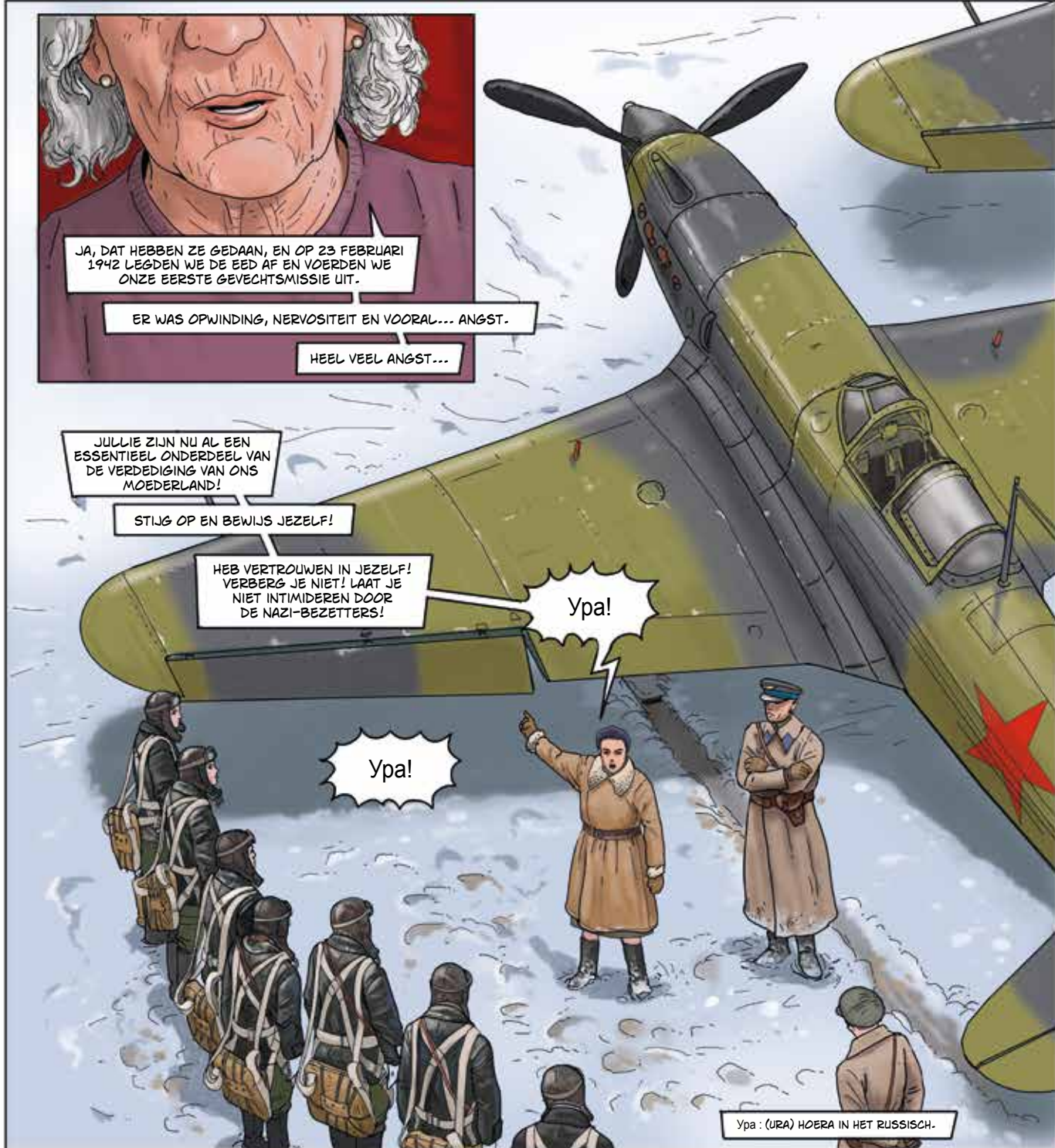
DUS... WANNEER BEGON LILI TE VECHTEN?
DE EXACTE DATUM IS NOOIT DUIDELIJK GEWORDEN.

JA, DAT GEBEURT VAAK. IK ZEI
U AL DAT DE SOVJETARCHIEVEN
SOMS VERWARREND ZIJN.

DE VLIEGTUIGEN WERDEN EIND JANUARI 1942 PAS
GELEVERD, IK GELOOF DAT HET DE 28^E WAS. HET
WAREN YAK-1 EENZITTERS... ZEER GOEDE KISTEN.

MARINA RASKOVA HEEFT ONZE EENHEID, DE
122^E, GETRAIND EN IS DAARNA VERVANGEN
DOOR TAMARA... TAMARA KAZARINOVA.

AH, IK WIST NIET DAT ZE VAN
COMMANDANT WAREN VERANDERD.

JA, DAT HEBBEN ZE GEDAAN, EN OP 23 FEBRUARI
1942 LEGDEN WE DE EED AF EN VOERDEN WE
ONZE EERSTE GEVECHTSMISSIE UIT.

ER WAS OPWINDING, NERVOUSITEIT EN VOORAL... ANGST.

HEEL VEEL ANGST...

JULLIE ZIJN NU AL EEN
ESSENTIEEL ONDERDEEL VAN
DE VERDEDIGING VAN ONS
MOEDERLAND!

STIJG OP EN BEWIJS JEZELF!

HEB VERTROUWEN IN JEZELF!
VERBERG JE NIET! LAAT JE
NIET INTIMIDEREN DOOR
DE NAZI-BEZETTERS!

Ypa!

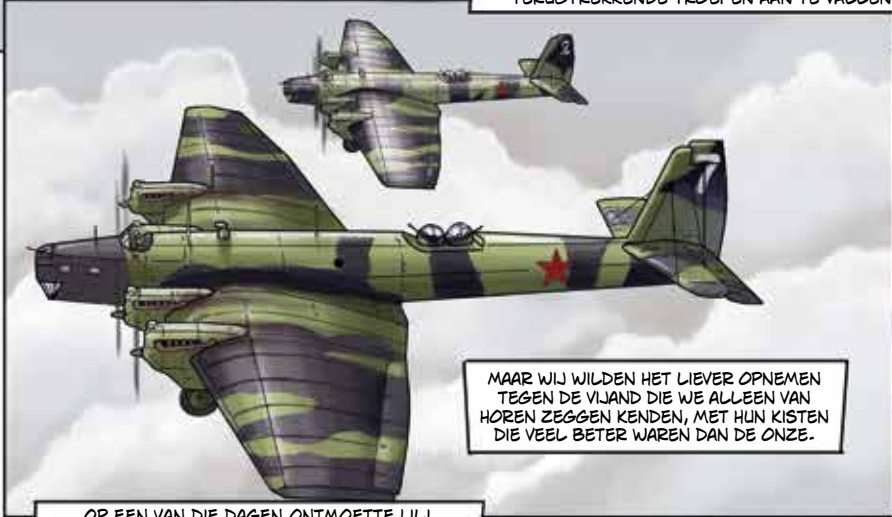
Ypa!

Ypa : (URA) HOERA IN HET RUSSISCH.

TJDENS DIE EERSTE VLUCHTEN HEBBEN WE ALLEEN HET LUCHTRUIM BOVEN SARATOV BEWAAKT EN OUDE TUPOLEV TB-3-TRANSPORTVLEGTUIGEN BEGELEID.

DE DUITSCERS HADDEN ONS GEBIED NOG NIET BEREIKT, MAAR KWAMEN DICHTERBIJ DOOR ONZE TERUGTREKKENDE TROEPEN AAN TE VALLEN.

MAAR WIJ WILDEN HET LIEVER OPNEMEN TEGEN DE VIJAND DIE WE ALLEEN VAN HOREN ZEGGEN KENDEN, MET HUN KISTEN DIE VEEL BETER WAREN DAN DE ONZE.

OP EEN VAN DIE DAGEN ONTMOETTE LILI EEN ANDERE VLEGHELD.

KAMERAAD LUITENANT?

KAMERAAD SERGEANT LITVYAK!

WE KWAMEN ELKAAR AL TEGEN IN ENGELS EN IK MERKTE JE AL OP! JE HEBT HET IN JE OM EEN GEWELDIGE PILOTE TE WORDEN, DAT VOORSPEL IK JE!

JA, DAT WEET IK NOG, KAMERAAD LUITENANT BUDANOVA.

HOU OP, ZEG! NOEM ME EKATERINA, ALS JE BLIEFT.

WE ZITTEN IN HETZELFDE SCHUITJE EN WE MOETEN ERVOOR ZORGEN DAT VRIENDSCHAP VOORRANG KRIJGT OP RANG, NIETWAAR, LIDIYA?

IK ZOU ME INDERDAAD BETER VOELEN ALS IK EEN VRIENDIN AAN MIJN ZIJDE HAD, IN VOOR- EN TEGENSPOED.

NA 35 VLUCHTEN ZAL JE SARATOV INMIDDELS WEL OP JE DUIMPJE KENNEN.

PPFF! IK KAN JE EXACT ZEGGEN HOEVEEL BOMEN ER IN ELKE BEEK STAAN TOT HONDERD KILOMETER VAN HIER.

ZO ONTSTOND TIJDENS DE OORLOG DE HECHTE VRIENDSCHAP TUSSEN DE TWEE BESTE PILOTES VAN HET RUSSISCHE LEGER.

MAAR HET ERGSTE MOEST NOG KOMEN... WANT AL GAUW KWAMEN WE DE HEL OP AARDE TEGEN...

IN STALINGRAD...

... WAAR OP 23 AUGUSTUS 1942
DE APOCALYPS LOSBARSTTE.

DE DUITSCERS DRONGEN ONZE 62^E EN 64^E LEGERS DE STAD IN.
HET 64^E LEGER STAK DE WOLGA OVER, MAAR HET 62^E BLEEF
VERSCHOLEN IN EEN ZEE VAN PUIN EN VUUR EN VOCHT OM ELKE
CENTIMETER STRAAT, OM ELK STUKJE VAN ELK GEBOUW...

ELKE HOEK WAS EEN VESTING GEWORDEN,
ELK GAT IN DE WEG EEN VALSTRIK.

IN SEPTEMBER VEROVERDE DE VIJAND
DE STAD, TEN KOSTE VAN DUIZENDEN
LEVENS, MAAR WE HIELDEN STAND.

NA HET BOMBARDEMENT
BLEEF DE ARTILLERIE DE
ZWARTGEBLAKERDE RUINES
BESTOKEN. DE DUITSCERS VANUIT
HET WESTEN EN ONZE TROEPEN
VANAF DE OOSTELIJKE OEVER.

HET WAS EEN
SOMBER GEZICHT.

EN BEIDE KAMPEN DEELDEN
HETZELFDE LOT IN DEZE HEL.
EEN PLEK TUSSEN DE DODEN.

DE SLAG OM STALINGRAD VOND NIET ALLEEN
PLAATS IN DE STAD. HET WAS EEN FRONT DAT
ZICH UITSTREKTE OVER HONDERDEN KILOMETERS.
VAN DE DON TOT DE WOLGA, VAN KALACH TOT
BEKETOVKA, EN VAN RINOK TOT SETI...

ER MOEST IETS GEBEUREN,
EN WEL ONMIDDELIJK.

OP DE 10^E WERDEN WE MET 12 VROUWEN INGEDEELD BIJ HET 437^E JACHTREGIMENT. WE VERKENDE HET LUCHTRUIM BOVEN STALINGRAD.

WE SPOORDEN BOMMENWERPERS OP, OF WE BEGELEIDEN DE TRANSPORTVLEGTUIGEN DIE ONZE KAMERADEN VAN VOORRADEN VOORZAGEN.

TOEN KREGEN WE PAS ECHT GOED DOOR HOE GOED LILI VLOOG.

ZE WEEK BEHENDIG UIT VOOR HET DUITSE LUCHTAFWEERGESCHUT.

POMM!
POMM!

HET LUCHTRUIM VULDE ZICH MET TALLOZE EXPLOSIES WAAR WE OMHEEN MOESTEN VLIËGEN.

SOMMIGEN HADDEN MEER GELUK...

DAN ANDEREN...

BOM!

13 SEPTEMBER WAS EEN BIJZONDERE DAG,
EENTJE OM NOOIT TE VERGETEN.

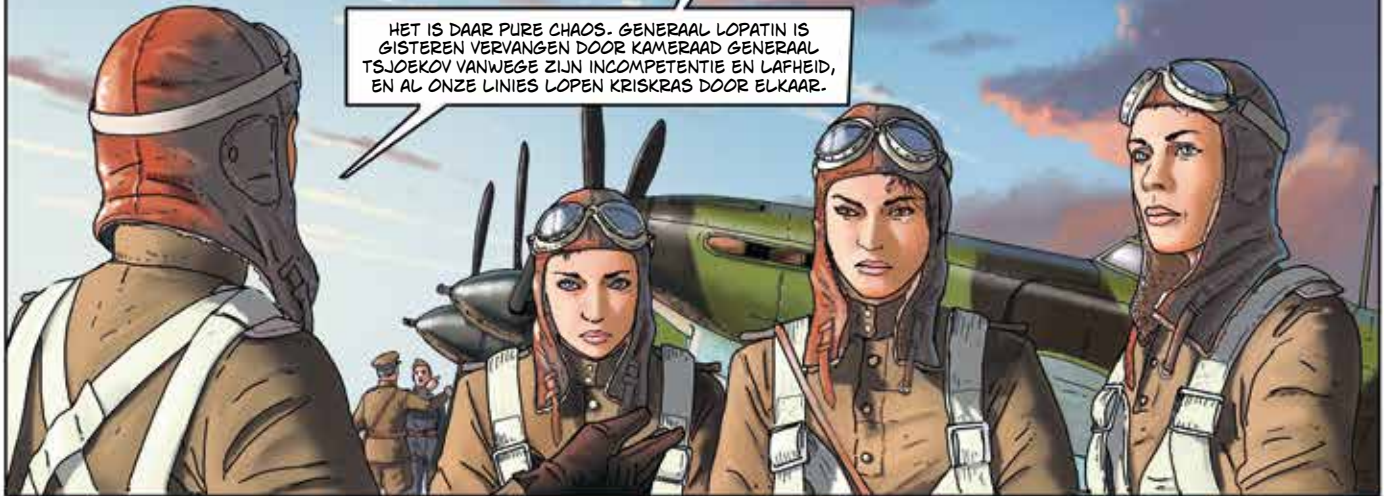
KAMERADEN, VANDAAG GAAN WE VECHTEN
BOVEN STALINGRAD. WE HEBBEN GEEN
OFFICIËLE TOESTEMMING, MAAR IK NEEM
ALLE VERANTWOORDELIJKHEID OP ME.

DE SITUATIE WORDT ERG MOEILIK VOOR
ONZE TROEPEN. DE DUITERS HEBBEN
BIJNA HET CENTRUM EN HET ZUIDEN VAN
DE STAD VEROVERD EN DE FABRIEKEN
WORDEN VAN ALLE KANTEN BELEGERD.

07:00 AM.

VLEGVELD VAN ANISOVKA,
DE BASIS VAN HET 586^{SE}
JACHTVLIESTUIGREGIMENT.

HET IS DAAR PURE CHAOS. GENERAAL LOPATIN IS
GISTEREN VERVANGEN DOOR KAMERAAD
GENERAAL TSJOEKOV VANWEGE ZIJN INCOMPETENTIE EN LAFHEID,
EN AL ONZE LINIES LOPEN KRISKRAS DOOR ELKAAR.

WE MOËTEN EEN EINDE
MAKEN AAN DE VOORTDUREN-
DE LICHTAANVALLEN OP DE
FABRIEKEN RODE OKTOBER,
DZERZJINSKI EN BARRIKADY.

DIE MOGEN NIET IN DE
HANDEN VAN DE VIJAND VALLEN!

ALS EEN VAN JULLIE
WEIGERT, BEGRIJP IK DAT.

MOETEN ALLEEN WIJ VIEREN DE DUITERS
TEGENHOUDEN, KAMERAAD LUITENANT?

NEE. ER GAAT NOG EEN SQUADRON
MEE. WIJ GAAN NAAR DE FABRIEKEN, ZIJ
NAAR ANDERE DOELEN IN HET ZUIDEN.

WE DOEN
ALLEMAAL MEE!

ZE ZIEN ONS ALLEEN MAAR ALS ONDERSTEUNING, MAAR WE
ZULLEN ZE LATEN ZIEN DAT WE VEEL MEER ZIJN DAN DAT.

WE GAAN!

LILI!

EKATERINA ?

IK WIL JULLIE HIER TERUG
ZIEN. DAT IS EEN BEVEL.

PAS GOED OP DAAR!

BEGREPEN,
KAMERAAD
LUITENANT.

